

ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ်

မၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤဂွံဝိခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယီၤခိၣ်ဒုသဝီပုၤ

တၢ်ဟံၣ်ဖျါအဖုၣ်

လၢဒိၣ်စ့ဘၣ် ၃, ၂၀၂၁ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်- 21-235-D1

ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါအဖုၣ်- တၢ်မၤဆူၣ် တၢ်ဂုၢ်ဆူၣ်ပျီဆူၣ် ဒီး တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢ SAC သုး ဒီး KNLA သုးတဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ, လၢအီၤကူး ၂၀၂၁နံၣ်

တၢ်ဟံၣ်ဖျါအဖုၣ် တဘျီအံၤ ဟံၣ်ဖျါဝဲ တၢ်ကဲထီၣ်အသးဖဲဘၣ်လုၤကီၢ်ဆၢၣ် ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ် ဖဲလၢအီၤကူးအတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်ဖဲလၢအီၤကူး ၉သီ, တုၤ ၁၁သီ ၂၀၂၁နံၣ်န့ၣ် ကီၢ်ပယီၤသုးခိးကီၢ်ဆၢ (BGF)သုးဒီး သုးကီၢ်ကးကရၢ (SAC)သုးတဖၣ် ဟးထီၣ်လၢ လုၤက့ၣ်သုးကလၢဒီးလဲၤဝဲဆူ ယိၤကျါသုးကလၢၤ လၢတၢ်ထၢဖျိၣ်ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါဒီးတၢ်ထီၣ်ကွၢ် ယိၤကျါသုးကလၢၤတၢ်လီၤတၢ်ကျါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လီၤအံၤ မ့ၢ်ကညီဒီကလုာ်စၢၤဖျိၣ်ကရၢ (KNU)တၢ်ပၤဟီၣ်ကဝီၤဒီး မ့ၢ်တၢ် လီၤလၢ KNU [တြၢ်တၢ်ဟံၣ် SAC ဒီး BGFသုးတဖၣ်တၢ်ဂဲၤအဟီၣ်ကဝီၤန့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢ SAC ဒီး BGFသုးတဖၣ် ဟူးဂဲၤ ဝဲလၢ KNU တၢ်ပၤဟီၣ်ကဝီၤအပူၤ ဖဲလုၤက့ၣ်ဒီးယိၤကျါသုးကလၢၤအဘၢၣ်စၢၤဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ်အယိၤ KNLA သုးတဖၣ် ဟူးဂဲၤဝဲလၢ တၢ်ဒိသဒါလီၤကွၢ်အဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢဂီၢ်အယိၤ တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲလၢ KNLA သုး ဒီး SAC BGF သုးတဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ် လဲၤထီၣ်ဆူယိၤကျါသုးကလၢၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်မၤဆူၣ် သဝီဖိတဖၣ်လၢ ကကဲန့ၣ်ပုၤန့ၣ်ကျဲဒီးတကတီၢ်ယီၤ သူဝဲသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဒ်ကတီၢ်တခါလၢ တၢ်ဒိသဒါလီၤအနီၢ်ကစၢ် သးအဂီၢ် (၂)ဘျီန့ၣ်လီၤ. ဖဲ SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ် န့ၣ်လီၤလၢပုၤတဝၢပုၤအခါ အဝဲသ့ၣ် အိၣ်ဟ့ၣ်ဒီးဟံးဆူၣ်ကွံာ်ဝဲ သဝီဖိတဖၣ်လီၤခိၣ်ခိၣ်ဒ်အမ့ၢ် လီၤတဲစိ ဒီးဆၢဖိကီၢ်ဖိလၢသဝီဖိဘျီဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢအီၤကူး ၂၃ သီ, ၂၀၂၁ နံၣ်န့ၣ် SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ် ဟဲကွၢ်လီၤလၢယိၤကျါသုးကလၢၤ ဒီးကွၢ်ဆူလုၤက့ၣ်သုးကလၢၤအခါ အဝဲသ့ၣ် မၤဆူၣ်သဝီဖိတဂၤ လၢကကဲန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ပုၤန့ၣ်ကျဲဒီး တကတီၢ်ယီၤ သူဝဲသဝီဖိသ့ၣ်တဂၤအံၤ ဒ်ကတီၢ်တခါလၢ တၢ်ဒိသဒါလီၤအနီၢ်ကစၢ် သးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.¹

¹ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢ လံာ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဒိးန့ၣ်ဘၣ်အီၤဖဲ လၢအီၤကူး ၁၃သီ ၂၀၂၁နံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆူၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢ လီၤကဝီၤပုၤမၤသကိးတၢ်တဂၤ ဖဲ ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ် အပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လီၤအီၤ လၢကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ် KHRG လၢကမၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖဲခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဖဲလီၤကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၤကျဲ လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢအီၤလၢအဝဲနီၢ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢ တၢ်ကွဲးရဲပုၤအါထီၣ်အီၤ ဖဲ ပနီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒ် KHRG အတၢ်ကွဲးရဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါအီကူး ၉ သီ, ၂၀၂၁ နံၣ်န့ၣ် ကီၢ်ပယီၤသုးကီၣ်ကးကရၢ (SAC)အသုး ဟံၣ်ဖျါထီၣ်သးဒီး သုးခိးကီၢ်ဆၢ (BGF)သုးတဖၣ် အသုးနီၣ်ဂံၢ်ခဲလၢ် ကအိၣ် (၈၀) ဂၤဟးထီၣ်လၢလုက့ၣ်သုးကလၢၤဒီး လဲၤထီၣ်ဝဲဆူ ယီၤကျါသုးကလၢၤ လၢအမ့ၢ် KNU တၢ်ပၤဟီၣ်ကဝီၤပူၤ လၢကထီၣ်ကွၢ်ယီၤကျါသုးကလၢၤဟီၣ်ကဝီၤ ဒီး မၤနီၣ်မၤယါဟီၣ်ကဝီၤတၢ်အိၣ်သးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိတဖၣ် တသ့ၣ်ညါ BGF သုးလၢအဟူးဂဲၤလၢဟီၣ်ကဝီၤပူၤတဖၣ် အသုးရၣ်သုးဒုနီၣ်ဂံၢ်ဘၣ် ဘၣ်ဆၣ် BGFသုးလၢအဟူးဂဲၤဖဲ လုက့ၣ်ဒီးယီၤကျါသုးကလၢၤအဘၢၣ်စၢၤဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ သုးရၣ် (၁၀၁၃) လၢအဘၢၣ်တၢ်တီ ခိၣ်ရိၣ်မဲအီၤလၢ သုးရၣ်ခိၣ်မိၤလၢကွဲၤတဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ် တဟံးန့ၢ်စိတၢ်ပျဲလၢ KNU အိၣ်ဘၣ်ဆၣ် ဟူးဂဲၤဟးဝူၤဝီၤလၢ KNU တၢ်ပၤဟီၣ်ကဝီၤ အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဟးဝူၤဝီၤအခါ လဲၤခီဘၣ်ဝဲသဝီတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် ရ--- စ--- တ--- ဒီး အ----သဝီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိတဖၣ် စံးဘၣ် KHRG လၢ လီၢ်ကဝီၤ ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထူၣ်ဖျဲးသုးမ့ၢ်ဒိၣ် (KNLA) သုးတဖၣ် အိၣ်ကတဲၤကတီၤအသးထီၣ်ဘိလၢ တၢ်ဒိသဒါအဝဲသ့ၣ်တၢ်ပၤဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ်စ့ၢ်ကီး သ့ၣ်ညါဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်လဲၤန့ၣ်လီၤလၢ KNU တၢ်ပၤဟီၣ်ကဝီၤပူၤန့ၣ် KNLA သုး တဖၣ်ကခးအဝဲသ့ၣ် န့ၣ်လီၤ. SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ် ဟဲတုၤဖဲ ရ---သဝီန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ဟဲဒီးသိလ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. အခါဖဲန့ၣ် သဝီဖိတဖၣ် ဟ့ၣ်ပလီၢ် အဝဲသ့ၣ်လၢ တဘၣ်လဲၤဆူညါလၢၤတဂ့ၤ ဒီးကဟးထီၣ်ကွၢ်လၢသဝီပူၤ ဒ်သိးတၢ်ဒုးသုတကဲထီၣ်သးလၢသဝီပူၤတဂ့ၤအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ် တဒိကန့ၣ်သဝီဖိတဖၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဘၣ် ဒီးဖဲလါအီကူး ၁၀ ဒီး ၁၁သီအဘၢၣ်စၢၤန့ၣ် လဲၤဝဲဆူ ယီၤကျါသုးကလၢၤ လၢခိၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိနီၣ်ဘ---ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ်တဲဆၢသဝီဖိလၢ “ပမူပဒါအိၣ်လၢ ပကဘၣ် လဲၤလီၤ.” သဝီဖိအဂၤတဂၤ လၢအမ့ၢ် နီၢ် ၀---တခီ စံးဝဲလၢ SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ်တဲစ့ၢ်ကီးအဝဲသ့ၣ်လၢ “ပမူသံအိၣ်လဲၤန့ၣ် ပကဘၣ်လဲၤလီၤ.”

ဖဲ SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ်တချုးလဲၤတုၤဒဲးဆူ တ---သဝီဒီးဘၣ်န့ၣ် လီၢ်ကဝီၤ KNLA သုးတဖၣ် ခးဝဲ SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ်အံၤလၢကျဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်ခးလိာ်သးကဲထီၣ် လၢသဝီချါဒီးကဲထီၣ်သး တစိဖိအယိ တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးသဝီဖိတအိၣ် နီတမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိလၢအအိၣ်ဘူးဒီးတၢ်ကဲထီၣ်သးလီၢ် လီၤဆီဒ်တၢ် တ---သဝီဖိတဖၣ် နၢ်ဟူ ကျိသီၣ်အယိ အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဃုာ်အိၣ်ခူသ့ၣ်လၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအပူၤန့ၣ်လီၤ. နီၢ်ဘ--- စံးဝဲလၢ “ပနၢ်ဟူ (ကျိသီၣ်) ဒီးပဃုာ်လီၤ. ကျိသီၣ်အယိ ပပျံၤဒီးပဃုာ်လီၤ.” အါန့ၢ်အန့ၣ် သုးတဖၣ် ခးလီၤကြိကျိဖးဒိၣ်အယိ သဝီဖိအဘုဘၣ်ဒိအိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢ လီၢ်ကဝီၤ KNLA သုး ဒီး SAC ဟံၣ်ဖျါထီၣ်သးဒီး BGF သုးတဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ တစိဖိ (ကအိၣ် ၁၅မံးနံး) န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးဝံၤအလီၢ်ခဲ SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ်လဲၤန့ၣ်လီၤလၢ တ---သဝီပူၤ ဒီးဖိန့ၣ် တ---သဝီဖိ လၢကျဲတဘျုးဂၤ ဖဲသဝီဖိတဖၣ် အိၣ်လၢစံာ်ပျီပူၤ ဃုအိၣ်ညၣ် ဒီး ကွၢ်ကျိၤကွၢ်ပနၢ်အခါန့ၣ်လီၤ. SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ် မၤဆူၣ်သဝီဖိ တဖၣ်အံၤ ဟံၣ်အခဲၣ်ကတီၤလၢတၢ်ဒိသဒါလီၤသး ဒ်သိး KNLA သုးတဖၣ် သုးတခးလၢၤ အဝဲသ့ၣ်တဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

သဝီဖိတဖၣ်အံၤ ပၣ်ဃုာ် ဟိံခွါ ဟိံမုၢ် ခိးဖိသၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. SAC ခိး BGF သုးတဖၣ် ပျၢ်ကွံာ်သဝီဖိတဖၣ်အံၤ ဖဲအဝဲသ့ၣ် လဲၤတုၤလၢ တ---သဝီ ခိၣ်ထိးအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ SAC ခိး BGF သုးတဖၣ်န့ၣ်လီၤလၢ တ---သဝီအခါ သဝီဖိတဖၣ် အိၣ်ခူသ့ၣ်ဒီးဒုၣ်တၢ်လၢတၢ်ပူၤ ခိဖျါတၢ်ခးလိာ်သးကဲထီၣ်အယိန့ၣ်လီၤ. SAC ခိး BGF သုးတဖၣ်န့ၣ်လီၤဃုတၢ် (KNLAသုးဖိတဖၣ်) လၢသဝီပူၤ ဒီးဖဲအထံၣ် သဝီဖိတဖၣ် အိၣ်ခူသ့ၣ်လၢဟံၣ်ဖိလၢအခါ အဝဲသ့ၣ်မၤပျံၤမၤဖုးသဝီဖိတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် ပညိၣ်ဃီၤကျိၣ်ခိၣ်ဆူသဝီဖိ ဃုာ်ဒီး ဖိသၣ်တဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. သုးဖိတဖၣ်အံၤ တဲပျံၤသဝီဖိလၢ KNLA သုးတဖၣ် မ့ၢ်ဟဲခးအဝဲသ့ၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ကခး လီၤကျိ ဖးဒိၣ်လၢသဝီပူၤန့ၣ်လီၤ.

SAC ခိး BGF သုးဖိ န့ၣ်လီၤဃီတၢ်လၢသဝီဖိအဟံၣ် (၂) ဖျါၣ် လၢတ---သဝီမုၢ်န့ၣ်တကပၤ ဖဲဟံၣ်ကစၢ်ဃုာ်အိၣ်ခူသ့ၣ်အခါ ဒီးအိၣ်ဟ့ၣ်သဝီဖိတၢ်ဖိတၢ်လံၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲသုးဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤလၢဟံၣ်အဆိကတၢ်တဖျါၣ်န့ၣ် ဟ့ၣ်တၢ်တချုးနီတမံၤဘၣ် မ့ၢ် လၢအနၢ်ဟူတၢ်သိၣ်လၢဟံၣ်အဂၤတဖျါၣ်အယိ (ဆိမိၣ်ဝဲလၢပုၤကွၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်အယိ)န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤဃီတၢ် လၢဟံၣ်အဂၤတဖျါၣ်န့ၣ် အိၣ်ဟ့ၣ်ကွံာ်သဝီဖိလိတဲစိတဖျါၣ် ဒီး သဘျုာ် ၃ ပီၢ် န့ၣ်လီၤ.

SAC ခိး BGF သုးတဖၣ်အိၣ်ဖဲသီခါဖျါ (ဖဲလၢအီကူး ၁၀၀၀)ဟါအခါ အဝဲသ့ၣ် ခးသဝီဖိဆီဒီးထီၣ်ဒုၣ်လၢအလဲၤဘူးဒီး သီခါ ဖျါတဖၣ် ဘၣ်ဆၣ် ခးအိၣ်ဝဲတချုးနီတဘျုာ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲ SAC ခိး BGF သုးတဖၣ်အိၣ်ဖဲသီခါဖျါ တဘျီအံၤန့ၣ် အဝဲသ့ၣ် ဖိၣ်အိၣ်သဝီဖိထီၣ်ဒုၣ်န့ၣ်အစ့ၤကတၢ်တဘျုာ်န့ၣ်လီၤ.

SAC ခိး BGF သုးဖိတနီၤ မၤသဝီဖိ (၂) ဂၤ လဲၤပုၤန့ၣ်အီၤသံး န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိအကျါတဂၤန့ၣ် မ့ၢ်ဖိသၣ် အသးနီၣ်အိၣ်ထဲ (၈) နီၣ်န့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ် SAC ခိး BGF သုးတဖၣ် မူၤထီၣ်သံးန့ၣ် သဝီဖိ လီၤဆီဒုၣ်တၢ် ဟိံမုၢ်တဖၣ် ပျံၤတၢ်ဒိၣ်ထီၣ် ဘၣ်ယိၣ်ဝဲ လၢ သုးတဖၣ်အံၤ ကမၤတပျါၣ်တပျီၤတၢ်အါထီၣ် ဒ်အမ့ၢ် သွံၣ်ထံးမုၢ်ခွါတၢ်မၤပယွဲ ဒီး တၢ်ခးလီၤကြီကျိဖးဒိၣ်တဖၣ် ဒ်လၢ အပူၤကွံာ် သဝီဖိကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဘၣ်ဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အယိ မုၢ်န့ၣ်အဆၢကတီၢ် ဟိံမုၢ်ဒီးဖိသၣ်တဖၣ် မဲလၢအကစၢ်ဟံၣ်ဒုၣ်ဝဲ တဘျုာ်လၢဘၣ် မ့ၢ်လၢ ဟိံခွါတဖၣ် စံၣ်ပီၤတၢ် ဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိတနီၤ လဲၤမံၤဆူ သဝီချၢလၢစံာ်ဒဲပူၤန့ၣ်လီၤ. နီၢ် ၀---ဟံ်ဖျါထီၣ် ဝဲလၢ “မ့ၢ်... (လၢညါတၢ်မၤပယွဲသွံၣ်ထံးမုၢ်ခွါ)တခါအံၤကဲထီၣ်သးအါကတၢ်. မုၢ်န့ၣ်န့ၣ် သုးတဖၣ်မၤသဝီဖိလဲၤပုၤ န့ၣ်အီၤသံး. ပဘၣ်ယိၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်မူထီၣ်န့ၣ် ကဖိၣ်ဆူၣ်ဘၣ်ဟိံမုၢ်တဖၣ် အယိ ပမၤဟိံမုၢ်ဖိတဖၣ် လဲၤမံၤလၢ သဝီမုၢ်န့ၣ် တကဟံ (လၢအယံာ်ဒီးသီခါဖျါ သုးအိၣ်အလီၢ်). မ့ၢ်ဟိံခွါတဖၣ် လဲၤစံာ်မဲလၢသဝီချၢ ဘၣ်ယိၣ်သုးတဖၣ် ကဖိၣ်မၤပီၤတၢ် ဒီးလဲၤန့ၣ်ကျဲဘၣ်ဖုး. ပဘၣ်ယိၣ်လၢ ပယီၤသုးတဖၣ်အံၤ မူထီၣ်န့ၣ် ကခးလီၤန့ၣ်ကျိဖးဒိၣ်လၢသဝီပူၤ.”(ဒ်လၢအပူၤကွံာ် သဝီဖိတဖၣ်လဲၤခိဖျါဘၣ်ပယီၤသုးတၢ်မၤပယွဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.)

အါန့ၣ်အန့ၣ် သဝီဖိတဖၣ် ဘၣ်ပျံၤစ့ၢ်ကီး ခိရိၣ်န့ၣ်-၁၉ တၢ်ဆါ တၢ်ဘၣ်ကူၣ်ဘၣ်ကဲသ့ၣ်တဖၣ် အယိ သဝီဖိတနီၤ လဲၤအိၣ် လၢသဝီချၢ ဒ်သိးသုတထံၣ်လိာ်ဘၣ်သးဒီးပုၤအါအါဘၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. SAC ခိး BGF သုးတဖၣ် မ့ၢ်ပုၤလၢတၢ်ချၢ ပုၤနီၣ်

ဂံၢ်အါ ဒီးအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဟဲလၢ ဝုၢ်ပူၤ ဒီးအဝဲသ့ၣ် ဟဲဟူးဂဲၤဟးဝုၤဝီၤလၢပုၤတၢ်ပူၤအယိ သဝီဖိတဖဉ် ဘၣ်ယိၣ်လၢသး တဖဉ်အံၤ ကဟဲစိာ်ဘၣ်ဖုးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါလၢသဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. နီၣ်ဝ---ဟံ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ပယီၤသးတဖဉ်တဲသဝီဖိဒ်အံၤ “ပုၤဂ့ၢ် န့ၣ် မံၤလၢသဝီပူၤလီၤ. ပုၤမ့ၢ်မံၤလၢသဝီချါန့ၣ် မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အဒုၣ်အဒါ (အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ထံၣ်ပုၤလၢသဝီချါလၢမ့ၢ်န့ၣ်တၢ်လၢလံာ်လၢ န့ၣ် အဝဲသ့ၣ် ကခးဝဲလီၤ).” အယိ သဝီဖိလၢ အလဲၤအိၣ်လၢသဝီချါ လၢတၢ်ဒိသဒါ ခိရိန့ၣ်-၁၉ တၢ်ဆါတဖဉ် ဘၣ်ပျံၤကဒါ ပယီၤသးတဖဉ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါအီကူး ၁၁ သီ, ၂၀၂၁ နံၣ် ဂီၤခီ ၉း၀၀ နံၣ်ရံၣ်န့ၣ် SAC ဒီး BGF သးတဖဉ် မၤတ---ဒုသဝီခိၣ်န့ၣ်ခါးစး ဟံၣ်တဖျါတၢ်ကၤ ကလဲၤထံၣ်လိာ်သးဒီးအဝဲသ့ၣ်ဖဲသီခါဖျါန့ၣ်လီၤ. ဝံၤအဝဲသ့ၣ် မၤသဝီဖိ ၁၅ ဂၤ ယုာ်ဒီး ဟိာ်မုာ် ဟိာ်ခွါ ဒီးပုၤ သးပုၤတဖဉ် ကလဲၤဟိာ်အဝဲသ့ၣ်ခံဆူ ယိၤကျါသးကလၢၤ ဒီးစံးဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ် တသ့ၣ်ညါကျဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤသ့ၣ်ညါထွဲ တၢ်ဂ့ၢ် နီၣ် လ---ဟံ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ “သးတဖဉ်တဲလၢအကလဲၤလၢ အ---သဝီ ဒီးတသ့ၣ်ညါကျဲဘၣ်. အယိ အဝဲသ့ၣ်မၤသဝီဖိ လဲၤဟိာ်အခံန့ၣ်လီၤ.” မ့ၢ်မ့ၢ်နီၣ် ဘ---တခိဟံ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ “သးတဖဉ်န့ၣ်လဲၤလၢ အ---သဝီဘၣ်ဒါခီ ဘၣ်ဆၣ် အပျံၤတၢ် ...ဘၣ်ယိၣ်လၢ KNLA ကခးအဝဲသ့ၣ်အယိ. KNLA သးတဖဉ် အိၣ်ကတီၤအသးထီၣ်ဘိလၢ ကကဝီၤခးအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်လီၤ. အယိ အဝဲသ့ၣ်မၤဆူၣ်သဝီဖိဟိာ်တဖဉ်လဲၤဆုၢ်အီၤ ဒ်ကတီၤလၢတၢ်ဒိသဒါလီၤသးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.”

SAC ဒီး BGF သးတဖဉ်တဲသဝီဖိလၢ အဝဲသ့ၣ်လဲၤမ့ၢ်တုၤလၢ ယိၤကျါသးကလၢၤန့ၣ် ကပျဲလီၤကွံာ်သဝီဖိတဖဉ် တဘျီယီ န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် အါဒုၣ်တၢ်တက့ၢ်သဝီဖိလၢအသးပုၤ တလဲၤဆုၢ် SAC ဒီး BGF သးတဖဉ်ဘၣ်သ့ၣ်ဂ့ၢ်ဂ့ၢ်လီၤ. နီၣ် ၀---စံးဝဲ လၢ သဝီသးပုၤတဖဉ် ဣာ်ကျဲးစးတဲခဲးန့ၣ်တၢ်လၢသဝီဖိတဖဉ်အဂီၢ် ဒ်သိးအသုတဘၣ်လဲၤဆုၢ် SAC ဒီး BGF သးတဖဉ်အံၤ တဂ့ၢ်အဂီၢ် ဒ်အံၤ “ပျါလီၤကွံာ်သဝီဖိတဖဉ်အံၤတခီ အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဒုၣ်သဝီဖိ မ့ၢ်စ့ၣ်မ့ၢ်ဂီၤလီၤ. သ့မ့ၢ်တပျါလီၤကွံာ်အဝဲသ့ၣ် ဘၣ်ဒု အကျိာ်ပနာ်ကလီၤဒိသံလီၤ.” အယိအါဒုၣ်တၢ်တက့ၢ်သဝီဖိတဖဉ် က့ၤဘၣ်လၢဟံၣ် ဘၣ်ဆၣ် သဝီသးပုၤမုာ် (၂)ဂၤ လဲၤဆုၢ်ဝဲ SACဒီးBGF သးတဖဉ်အံၤလၢသဝီဖိအဂၤတဖဉ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်အံၤ ဖျါလၢ SAC ဒီး BGF သးတဖဉ်သူပိာ် မုာ်လၢတၢ်ဒိသဒါလီၤသးအဂီၢ် မ့ၢ်လၢ ဖဲဟိာ်မုာ်တဖဉ် မ့ၢ်ဟးလၢ SAC ဒီး BGF သးတဖဉ်အကျါန့ၣ် KNLA သးတဖဉ် တခး အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.) သဝီဖိဟိာ်ခွါ (၂) ဂၤ လဲၤဟိာ်စ့ၢ်ကီး သဝီသးပုၤမုာ် (၂) ဂၤအံၤအခံ ဒ်သိးကဒိသဒါသးပုၤမုာ်အဂီၢ်န့ၣ် လီၤ. သဝီဖိ (၄)ဂၤအံၤ တဘၣ်ယိးတၢ်ဖိတၢ်လံၤဒ်ပီၤတၢ်အသိးနီတဂၤဘၣ် ဘၣ်ဆၣ် အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဟးလၢခိၣ် လၢတၢ်စူၤ ကျါ ကျဲလီၤဘျါၣ် ဒီးဘၣ်ခိထံကျိထံယိာ် လၢတၢ်ကီတၢ်ခဲအပူၤ ဒီတနံၤကျါန့ၣ်လီၤ. SAC ဒီး BGF သးတဖဉ်သူအဝဲသ့ၣ် ဒ်ကတီၤလၢတၢ်ဒိသဒါလီၤသးအဂီၢ်အယိ အဝဲသ့ၣ်အိၣ်လၢ တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်လီၤပျံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တုၤမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်လဲၤတုၤလၢ အ---သဝီခိၣ်ထိးန့ၣ် SAC ဒီး BGF သးတဖဉ် ပျါလီၤကွံာ်ဝဲ တ---သဝီဖိ (၄) ဂၤအံၤန့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်သဝီဖိတဖဉ် ဟးထီၣ်လၢ အ---သဝီဝံၤန့ၣ် SAC ဒီး BGF သးတဖဉ် ခးလီၤကြီကျိဖးဒိၣ်လၢအသးကလၢၤ လၢအ အိၣ်ဘူးဒီး အ---သဝီ ကပၤဝးဝးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါအီကူး ၂၃ သီ, ၂၀၂၁ နံၣ်န့ၣ် KHRG ဒီးန့ၣ်အါထီၣ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢ SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ် ဟဲက့ၤလၢယီၤကျါသုးကလၢ ဒီးကက့ၤဆူ လုက့ၣ်သုးကလၢအခါ ဟဲက့ၤဘၣ်ဝဲသဝီတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် အ--- တ--- စ--- ဒီး ရ---သဝီ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လီၤကဝီၤသဝီဖိတဖၣ် ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ် ဖိၣ်ဃာ်ဝဲ အ---သဝီဖိတဂၤ ဒီး မၤအကဲန့ၢ်အီၤပုၤန့ၣ်ကျဲဖဲ အ--- ဒီး တ---သဝီအဘၢၣ်စၢၤ ဒ်ကတီၤတခါလၢကဒိသဒါလီၤသးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဖၣ် စံးဝဲလၢ SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ်အံၤ ကဘၣ်က့ၤလၢလုက့ၣ်သုးကလၢအဂီၢ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ် သ့ၣ်ညါကျဲလံန့ၣ်လီၤ. SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ် ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဟဲက့ၤတုၤဖဲ တ---သဝီ အဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပျါလီၤကွံၣ် အ---သဝီဖိတဂၤအံၤ ဒီး ဟ့ၣ်အီၤစ့ ၅၀၀၀ ကူး ဘၣ်ဆၣ် သဝီဖိတဂၤအံၤ တဟံၣ်စ့ဘၣ်ဒီးစံးဘၣ် SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ်အံၤလၢ “သုတတီၢ်ယၢ်ဘၣ်န့ၣ်ကဲလံ. သုတဘၣ်ဟ့ၣ်ယၢ်တၢ်နီၤတမံၤဘၣ်.” ဖဲသဝီဖိတဂၤအံၤ ဟးလၢ SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ်အကျါအခါ အဝဲအိၣ်လၢတၢ်ဘၣ် ယိၣ်အပူၤ ဒီးဘၣ်ယိၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲလၢ SAC ဒီး BGF သုးတဖၣ် ကမၤဆါပယွဲအီၤဒ်တၢ်မၤအၢ မၤနးပုၤသဝီဖိလၢ အကဲပီၤတၢ် လၢအပူၤကွံၣ်တဖၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

ကညီဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖျဉ်ကိာ်
 ကညီဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၤကဝီၤကရၢသဘျုတဖုလၢ အၢၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ ကမၤဂ့ၤထီၣ်ပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိၣ်လိဝဲ လီၤကဝီၤဒုသဝီဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤဃါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျါန့ၣ် လီၤ. KHRG ဘီးဘၣ်ရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါတဖၣ်အံၤ ဒ်သိးကဟံၣ်ဖျါထီၣ်လီၤကဝီၤပူၤ ကမျါတဖၣ်အကလုာ်, အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘျီ ဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နုၤသုထံၣ်သ့ၣ်ညါ ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khr.org အပူၤသ့ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ.